Hvilke regler gjelder for boligselskapets tilfluktsrom?

Tilfluktsrom er et høyaktuelt tema, også for borettslag og sameier. Mange har spørsmål om hva som må gjøres med tilfluktsrommet. Kan det fjernes? Kan det (fortsatt) brukes som lager? Og ikke minst, hvem er ansvarlig for vedlikehold og klargjøring? Dette og mer får du svar på i artikkelen.

I denne artikkelen kan du lese mer om tilfluktsrom og hvilke regler som gjelder. Vår hovedkilde er informasjon fra sivilforsvaret.no

Hva er et tilfluktsrom?

Tilfluktsrom er permanente beskyttelsesrom som vil kunne redusere omfanget av skader som følge av krigshandlinger. Tilfluktsrom er inndelt i private og offentlige rom.

Hva beskytter tilfluktsrommene mot?

Tilfluktsrom gir god beskyttelse mot eksplosjoner, splinter og sammenrasing av bygg. De fleste tilfluktsrom vil redusere skadevirkningene fra konvensjonelle våpen, det vil si skader som følge av trykkbølger og fra splinter. Tre av fire tilfluktsrom er dimensjonert mot farlige gasser. Mange tilfluktsrom vil også medvirke til å redusere stråling fra radioaktivt nedfall, og i noen grad direkte stråling under kjernefysiske sprenginger.

Hvem har ansvar for vedlikehold og klargjøring?

Eier av bygget (styret i boligselskapet) har ansvaret for å vedlikeholde rommet i fred, og klargjøre og drifte rommet ved beredskap. Som eier og bruker av et tilfluktsrom er man også ansvarlig for at tilfluktsrommet er i forsvarlig stand i henhold til sivilbeskyttelsesloven.

Kan tilfluktsrommet brukes til andre formål?

Tilfluktsrommet kan i fredstid brukes til andre formål hvis rommets verneevne ikke reduseres og rommet raskt kan klargjøres som tilfluktsrom ved behov. Tilfluktsrommet skal kunne tas i bruk på 72-timers varsel, og man skal kunne oppholde seg i tilfluktsrommet i minst 6 timer.

«Tilfluktsrommene skal kunne

tas i bruk på 72 timers varsel»

Sivilforsvaret.no

Hva plikter eier (styret) å sørge for ved bruk?

I tillegg til å klargjøre og drifte rommet ved beredskap, har eier av tilfluktsrom plikt til å sørge for vann for det antall personer tilfluktsrommet er oppsatt til, tilstrekkelig for å dekke behovet i minimum seks timer. Ut over det må bruker ta med det en selv har behov for av mat, medisiner, varme klær og nødvendige hygieneartikler.

Kan man ta med dyr?

Nei, det er ikke mulig å ta med dyr i tilfluktsrommet.

Kan det gjøres endringer på tilfluktsrommet?

Bygningsmessige endringer som kan ha betydning for tilfluktsrommets beskyttelsesevne skal fremdeles godkjennes i forkant av Sivilforsvaret. Dette omfatter også sletting/nedlegging av tilfluktsromrom.

DSB har streng praksis for å godkjenne søknader om å legge ned et tilfluktsrom. Hovedsakelig godkjennes de bare ved totalkondemnering av bygget.

Søknader til Sivilforsvaret sendes til postmottak@dsb.no

Kan hvem som helst benytte borettslagets eller sameiets tilfluktsrom?

Tilfluktsrom i borettslag og sameier blir definert som private tilfluktsrom. De private tilfluktsrommene er for dem som normalt oppholder seg på eiendommen eller i bygget. Det kan for eksempel være i kontorbygninger, skoler, barnehager, borettslag, bedrifter, butikker og hoteller. Størrelsen på private tilfluktsrom er tilpasset antall personer som normalt oppholder seg på eiendommen. Det er derfor ikke ønskelig at andre som oppholder seg utenfor eiendommen skal søke dekning der.

Må det skiltes?

Private tilfluktsrom er bygget på byggherrens regning. Eier av bygget har ansvaret for å vedlikeholde rommet i fred og klargjøre og drifte rommet ved beredskap. Det skal være skiltet til tilfluktsrommet inne i bygget.

Hvordan er tilstanden til tilfluktsrommene?

Standarden på rommene varierer som følge av at de er bygd under ulike forskrifter, og varierende grad av vedlikehold. Tilfluktsrom som er i jevnlig bruk er i generell bedre forfatning, enn rom som kun benyttes sporadisk eller ikke er i bruk. Normalt vil selv tilfluktsrom som er i dårlig stand kunne gi god beskyttelse mot de vanligste våpenvirkningene som splinter, eksplosjoner og sammenrasing av overliggende bygg.

Hvem har ansvaret for tilsyn?

DSB ved sivilforsvaret har ansvaret for tilsyn med offentlige og private tilfluktsrom. Årlig planlegges det med 200 tilsyn på de 20 sivilforsvarsdistriktene.

Stortinget har bestemt at eksisterende tilfluktsrom skal opprettholdes og vedlikeholdes.

Hva er målet med tilsynet

Eier og bruker skal holde tilfluktsrommene i forsvarlig stand og det skal ikke utføres bygningsmessige endringer som kan redusere beskyttelsesgraden til tilfluktsrommene. Intensjonen med tilsyn er å sikre at eier og bruker overholder disse lovpålagte kravene, samt få oversikt over tilstanden til tilfluktsrommene i Norge.

> I Norge er det nesten 20 000 tilfluktsrom med plass til litt over 2,5 millioner mennesker. Det er cirka 19 000 private rom med cirka 2,2 millioner plasser og cirka 600 offentlige rom med 300 000 plasser.
>
> Sivilforsvaret.no

Hvor lang tid tar det å lage et tilfluktsrom?

Det avhenger av beskyttelsesgraden, størrelse og type rom. Et normalt tilfluktsrom i et nytt bygg vil ifølge sivilforsvaret.no ikke påvirke byggetiden i vesentlig grad om det er tatt med i planen fra start.

Hvor finner du info i BevarHMS

I tillegg til denne artikkelen finner du info om tilfluktsrom i HMS-håndboken. Dokumentet ligger under Rutiner og instrukser / Beredskapsplan / Tilfluktsrom. Du finner også egen sjekkliste og standard aktiviteter for tilfluktsrom i BevarHMS.

Kilder

- Sivilforsvaret.no:
  - Tilfluktsrom
  - Avklaringer om tilfluktsrom etter ny stortingsmelding
- Dsb.no
  - Hvem og hva fører vi tilsyn med?
- Lovdata.no:
  - Forskrift om tilfluktsrom
  - Sivilbeskyttelsesloven